

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 72

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/74) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	13
• 2/74 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	14
- Genel Gerekçesi	14
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	15
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	16
- Muhalefet Şerhi	19
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27'nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	20
- Teklif Metni	24
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	24
• Anlaşma Metni.....	25
• Notalar	25

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-160649

16 Haziran 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/4995	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması
2	2/5020	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Esgüdümlü Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma
3	2/4909	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naheçvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol
4	2/5037	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükûmetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması
5	2/4690	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma
6	2/4335	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokol
7	2/4243	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkmenistan Hükûmeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptı
8	2/4856	Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Baltıkçılık Sübvansiyonları Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
9	2/5053	Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi
10	2/4511	Spitsbergen İle İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşma
11	2/3540	Hükümetlerarası Kuru Limanlar Antlaşması
12	2/5040	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Arasında Türkiye'deki UGSGM Temsilciliğinin Statüsü Hakkında Antlaşma ve Notalar
13	2/4762	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KADB) Arasında İşbirliği Çerçeve Antlaşması
14	2/2818	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptı
15	2/4649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Antlaşması
16	2/4246	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol
17	2/4648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
18	2/3909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
19	2/4647	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
20	2/4693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması
21	2/4692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
22	2/4691	Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
23	2/4689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol
24	2/4704	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Notalar
25	2/2498	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
26	2/4705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
27	2/5028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
28	2/4097	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Notalar
29	2/4651	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
30	2/4910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
31	2/4096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
32	2/2225	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
33	2/3720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
34	2/3719	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
35	2/3718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/3954	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
37	2/3953	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması
38	2/2033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
39	2/4486	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
40	2/4928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
41	2/4913	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
42	2/4512	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
43	2/4718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
44	2/3981	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İşbirliği Anlaşması
45	2/1458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/2030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
47	2/4293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
48	2/4707	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
49	2/4740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
50	2/4763	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezayir'de Uluslararası Bir Türk Okulu Açılmasına İlişkin Anlaşma
51	2/2034	İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü
52	2/1943	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması
53	2/2277	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolü
54	2/4737	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İşbirliği Mutabakatı Zaptı
55	2/4739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
56	2/4159	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşmada Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokol
57	2/4160	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolünde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokol
58	2/4764	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Mutabakat Zaptı
59	2/3742	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Psikotrop ve Uyuşturucu Maddelerin Uluslararası Kaçakçılığına Karşı Mücadelede İşbirliği Anlaşması ve Notalar
60	2/4966	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşası Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması
61	2/4738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma
62	2/4244	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
63	2/4245	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye-Arnavutluk Memorial Hastanesinin Geçiş Süresi Boyunca Ortak İşletilmesine İlişkin Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
64	2/4857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti-Milli Birlik Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı
65	2/3057	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma ve Notalar
66	2/1538	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü
67	2/1584	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
68	2/2705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Notalar
69	2/3542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
70	2/3980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma
71	2/4912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma
72	2/3241	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/4995, 5020, 4909, 5037, 4690, 4335, 4243, 4856, 5053, 4511, 3540, 5040, 4762, 2818, 4649, 4246, 4648, 3909, 4647, 4693, 4692, 4691, 4689, 4704, 2498, 4705, 5028, 4097, 4651, 4910, 4096, 2225, 3720, 3719, 3718, 3954, 3953, 2033, 4486, 4928, 4913, 4512, 4718, 3981, 1458, 2030, 4293, 4707, 4740, 4763, 2034, 1943, 2277, 4737, 4739, 4159, 4160, 4764, 3742, 4966, 4738, 4244, 4245, 4857, 3057, 1538, 1584, 2705, 3542, 3980, 4912 ve 3241 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/74)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 683540 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyetindeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma”nın “Notalar”la birlikte onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz, kardeş ülke Özbekistan ile ilişkilerini daha ileri bir düzeye taşıyarak Özbekistan’daki temsilcilik ağıımızın genişletilmesine, iki ülke arasındaki ilişkilerin ahdi zemininin güçlendirilmesine, kalkınma işbirliğinin artırılmasına, milli ve kültürel bağların daha da güçlendirilmesine büyük önem atfetmektedir.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği’nin dağılmasının ardından bağımsızlığını ilan eden Özbekistan Cumhuriyeti’ni tanıyan ilk devlet kardeş Türkiye Cumhuriyeti olmuş, bu tarihten itibaren iki ülke arasındaki diplomatik ilişkiler daha da gelişerek iki ülke temsilcileri karşılıklı işbirliği ve dayanışmaya ilişkin uluslararası anlaşmalar imzalamışlardır.

Bu itibarla, 4 Kasım 2004 tarihinde Taşkent’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı Arasında İşbirliği Protokolü” ile iki ülke arasındaki kalkınma işbirliğinin Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Özbekistan Cumhuriyeti Dış Ekonomik İlişkiler Ajansı koordinasyonunda gerçekleştirilmesi hususunda mutabakata varılmıştır.

4 Kasım 2004 tarihli Protokol ile kalkınma işbirliği alanında elde edilen kazanımların artırılması ve iki ülke arasında yürütülecek teknik destek ve işbirliği süreçlerinin daha etkili bir şekilde koordine edilmesini teminen Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Taşkent Program Koordinasyon Ofisinin hukuki statüsünü belirlemek amacıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma” 25 Ekim 2017 tarihinde imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile TİKA Taşkent Program Koordinasyon Ofisinin Türkiye ve Özbekistan arasında ekonomi, teknoloji, altyapı, kültür, eğitim, sağlık, tarım, turizm, idari ve sivil altyapının geliştirilmesi alanlarında projeler ve programlar hazırlaması ve bunların uygulanmasında daha etkili ve verimli koordinasyon sağlanması amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-25809

13 Temmuz 2020

Konu: Anlaşma ve Notalar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyetindeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma”yı Notalarla birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/11/2023

Esas No: 2/74

Karar No: 58

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/74 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 01/11/2023 tarihinde yaptığı 4’üncü toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27’nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/3057 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 19/06/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/74 esas numarası ile 19/06/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 01/11/2023 tarihli 4’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, 25 Ekim 2017 tarihinde imzalanan ve taraflar arasında ekonomi, teknoloji, altyapı, kültür, eğitim, sağlık, tarım, turizm, idari ve sivil altyapının geliştirilmesi alanlarında projeler ve programlar hazırlanması ile bunların uygulanmasında koordinasyon sağlanarak taraflar arasındaki ilişkilerin ahdi zemininin güçlendirilmesi, kalkınma iş birliğinin artırılması, millî ve kültürel bağların güçlendirilmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/3057 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/74 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğü’nün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 257 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğü’nün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>
Ankara	Diyarbakır	Düzce

(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Elâzığ	Erzurum	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>	<i>Namık Tan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	
<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Süreyya Öneş Derici</i>	
Konya	Muğla	
(Bu raporun özel sözcüsü)		

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhi aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/74 esas numaralı; İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ‘ne Şerhimiz:

Bir dönemin MİT Başkanı Hakan Fidan tarafından çalışma alanları genişletilen ve yeniden organize edilen TİKA’nın uluslararası kaideleri aşmak üzere bir çeşit “arka kapı” rolü oynadığı yönünde bir algı giderek güçlenmektedir. Önceki Sayıştay raporlarında program koordinasyon ofisleri tarafından yürütülen mal ve hizmet alımı ile ihalelerde gerekli muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve avans limitlerinin her yıl aşıldığı belirtilmişti. TİKA Sayıştay raporunun bulgularına ilişkin resmi yanıtında Maliye Bakanlığına avans limitini yükseltilmesi için müracaat yapılacağını bildirildiğini de ifade etmektedir. Raporda “program koordinasyon ofislerine gönderilen avansların verildiği iş dışında başka işler için de kullanıldığı tespit edilmiştir” deniyor. Açıklanmayan bu “başka işler”in, kurumun kanunda ve ilgili mevzuatlarda belirlenen işlerin dışında ne tür faaliyetlerde bulunduğu sorusunu gündeme getirmektedir.

TİKA’nın özellikle Balkanlardaki Osmanlı dönemi kültür eserlerini restore etmeyi merkezine alan bir önceliğinin olması dışında Balkanlardaki Müslüman toplumla da ilişkilenebilir amaçladığı aşıkardır. Örneğin Irak’ta sadece tek bir etnik kimlik ve dini hassasiyetler esas alınarak sadece Türkmenlere gıda yardımı ve 15 Türkmen okuluna kırtasiye yardımıyla bulunulması TİKA’nın etnik ve hatta ırka dayalı bir motivasyonla çalışma yürüttüğü eleştirilerini arttırmıştır.

Bugün 61 ülkede 63 Program Koordinasyon Ofisi ile 150 ülkede faaliyet gösteren TİKA, yurt dışında birçok alanda proje harcamalarında bulunurken Sayıştay raporlarına göre yapılan harcamalar şeffaf olarak ortaya konmamaktadır. Sayıştay raporlarında sıklıkla vurgularına değinilen kurumun güvenilirliği konusunda endişeler mevcuttur. TİKA’nın uluslararası kalkınma örgütlerinin çatısı olarak kabul edilen OECD Kalkınma Yardımları Komitesine katılmayarak şeffaflık ilkesine tersine, uluslararası denetimden kaçındığına yönelik ciddi endişelerimiz ve tek bir etnik kimlik ve dini hassasiyeti esas alarak izlediği tekçi politikalar nedeniyle bu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

06.11.2023

Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

15/4/2021

Esas No: 2/3057

Karar No: 170

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 14/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma” ve Anlaşma’ya ilişkin “Notalar”, 21/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 23/7/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/3057 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 1/4/2021 tarihli 27’nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve TİKA yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriğı

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile TİKA Taşkent Program Koordinasyon Ofisinin iki ülke arasında ekonomi, teknoloji, altyapı, kültür, eğitim, sağlık, tarım, turizm, idari ve sivil altyapının geliştirilmesi alanlarında projeler ve programlar hazırlaması ile bunların uygulanmasında koordinasyon sağlanarak taraflar arasındaki ilişkilerin ahdı zemininin güçlendirilmesini, kalkınma iş birliğinin artırılmasını, millî ve kültürel bağların güçlendirilmesini öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

1991 yılında bağımsızlığını ilan ettiğı gün Özbekistan’ı ilk tanıyan ülkenin Türkiye olduğı ve Özbekistan’ın kalkınma çabalarına en fazla destek veren ülkeler arasında yer aldığı,

Özellikle Cumhurbaşkanı Mirziyoyev’in göreve gelmesinin ardından ilişkilerimizin büyük bir ivme kazandığı,

2018 yılında Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi mekanizmasının ihdas edildiğı,

Konseyin geçen yıl Şubat ayında gerçekleştirilen ilk toplantısının ardından ülkemizle stratejik ortaklık ilişkilerini daha da güçlendirmek amacıyla özel bir Bakanlar Kurulu kararının alındığı,

Dışışleri Bakanımızın geçtiğimiz ay Özbekistan’a ziyareti sırasında Ortak Stratejik Planlama Grubunun 2’nci toplantısını gerçekleştirdiğı, yine bu ziyarette tarihî İpek Yolu’nun merkezi ve kavimlerin buluşma noktası olan Semerkant’taki Başkonsoloslüğümüzün açılışının gerçekleştirildiğı,

2002 yılında 169 milyon dolar olan ticaret hacmimizin 2020 yılında 2 milyar doların üzerine çıktığı,

Özbekistan’la tercihli ticaret anlaşması müzakerelerinin devam ettiği,

Özbekistan’da yabancı sermayeli 330 şirket arasında ilk sıralarda yer alan Türk şirketlerinin Özbekistan’ın ihracatına 300 milyon dolar katkı sağladığı ve 50 bin kişiye istihdam yarattığı,

Müteahhitlik firmalarımızın Özbekistan’da bugüne kadar 4 milyar dolara yakın 168 projeyi üstlendiği,

Zırhlı araçlardan İHA’lara ve simülatörlere uzanan geniş bir yelpazede savunma sanayi iş birliği anlaşmasının müzakerelerinin tamamlandığı,

TİKA’nın 1994 yılından bu yana Özbekistan’da faaliyet gösterdiği, bugüne kadar tam teşekküllü ambulans temini, spor kompleksi inşası ve kamu personeline verilen teknik eğitimlerin de yer aldığı toplam 1.502 projenin hayata geçirildiği,

Bugüne kadar TİKA’nın Özbekistan’daki faaliyetlerinin 2004 yılında muhatap kuruluşuyla bir İşbirliği Protokolü çerçevesinde yürütüldüğü,

Özellikle 2017 yılında ilişkilerimizin stratejik ortaklık seviyesine çıkmasının ardından Protokolün güncellenmesi gereğinin ortaya çıktığı,

Anlaşma ile 2004 tarihli İşbirliği Protokolü’nde yer almayan çevre korumadan tarıma, sağlık hizmetlerinden tarihî anıtların restore edilmesine kadar çeşitli alanlardaki projelerin hayata geçirilmesi için bir çerçeve oluşturulduğu,

Ayrıca TİKA Ofisine tüzel kişilik kazandırılarak sözleşme imzalama, hukuki uyumsuzluklara taraf olma gibi çeşitli hakları elde etmesinin sağlandığı,

Anlaşmayla TİKA Ofisinin ihtiyaç duyacağı ekipman ve malzemenin gümrük vergisinden, çalışan Türk vatandaşı personelinin maaş ve ikramiye ödemelerinin vergi ve diğer zorunlu masraflardan muaf tutulduğu,

TİKA temsilcisi tarafından;

19-20 Şubat 2020 tarihlerinde Türkiye-Özbekistan Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey toplantısının ardından taraflar arasında havacılık, ulaştırma, yatırımların geliştirilmesi, diplomasi, eğitim, askerî, sağlık, kültür, ticaret, bankacılık gibi alanlarda toplam 26 anlaşma imzalandığı,

İmzalanan anlaşmaları yakından takip etmek amacıyla 4 Mart 2020 tarihinde Özbekistan’da bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarıldığı,

Söz konusu Kararname’de TİKA ile yürütülecek projeler olarak Özbekistan’ın kalkınmada öncelikli alanları belirlenerek TİKA’yla üç yıllık iş birliği protokolünün imzalanması, maliye ve vergi sisteminin dijitalleştirilmesi konusunda TİKA’yla işbirliği yapılması, Özbekistan’ın kalkınmada öncelikli alanlarda ihtiyaç duyulan beşeri kapasitesinin iyileştirilmesi amacıyla staj ve eğitim programlarının hazırlanması, Hiva’daki Nurullah Bey Külliyesi ve Mescidi’nin ve Buhara’daki Ark Kalesi Mescidi’nin restorasyonu konusunda gerekli projelerin hazırlanması, Aral Gölü havzasının ağaçlandırılması konusunda projelerin hazırlanması ve TİKA işbirliğinde bir tarım eğitim merkezi kurulması hususlarının yer aldığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İstanbul	İstanbul	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Hişyar Özsoy</i>
Bursa	Bursa	Diyarbakır
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Erzurum	Eskişehir	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Hasan Turan</i>	<i>Niyazi Güneş</i>
İstanbul	İstanbul	Karabük
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>İsmail Özdemir</i>	
	Kayseri	

MUHALEFET ŞERHİ

2/3057 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne İlişkin Şerhimiz aşağıdaki gibidir;

Bir dönem bugünkü MİT Başkanı Hakan Fidan tarafından çalışma alanları genişletilen ve yeniden organize edilen TİKA'nın uluslararası kaideleri aşmak üzere bir çeşit “arka kapı” rolü oynadığı yönünde bir algı giderek güçlenmektedir. 2016 ve 2017 Sayıştay raporlarında, "Program Koordinasyon Ofisleri" tarafından yürütülen mal ve hizmet alım ile ihalelerde gerekli muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve avans limitlerinin her yıl aşıldığı belirtilmişti. TİKA, Sayıştay Raporu'nun bulgularına ilişkin resmi yanıtında, Maliye Bakanlığı'na avans limitinin yükseltilmesi için müracaat yapılacağını bildirildiğini de ifade etmektedir. Raporda, "Program Koordinasyon Ofislerine gönderilen avansların verildiği iş dışında başka işler için de kullanıldığı tespit edilmiştir" diyor. Açıklanmayan bu “başka işler”, bu kurumun kanunda ve ilgili mevzuatlarda belirlenen işlerin dışında ne tür faaliyetlerde bulunduğu sorusunu gündeme getirmektedir.

TİKA'nın özellikle Balkanlardaki Osmanlı dönemi kültür eserlerini restore etmeyi merkezine alan bir önceliğinin olması dışında, Balkanlardaki Müslüman toplumla da ilişkilenebilmeyi amaçladığı aşikardır. Örneğin; Irak'ta sadece tek bir etnik kimlik ve dini hassasiyetler esas alınarak sadece Türkmenlere gıda yardımı ve 15 Türkmen okuluna kırtasiye yardımıyla bulunulması TİKA'nın etnik ve hatta ırka dayalı bir motivasyonla çalışma yürüttüğü eleştirilerini arttırmıştır.

60 ülkede 62 ofisi bulunan Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) yurtdışında birçok alanda proje harcamalarında bulunurken Sayıştay raporlarına göre, yapılan harcamalar şeffaf olarak ortaya konmamaktadır. Sayıştay Raporlarında sıklıkla bulgularına değinilen kurumun güvenilirliği konusunda endişeler mevcuttur. TİKA'nın, uluslararası kalkınma örgütlerinin çatısı olarak kabul edilen OECD Kalkınma Yardımları Komitesi'ne katılmayarak şeffaflık ilkesinin tersine uluslararası denetimden kaçındığına yönelik ciddi endişelerimiz ve tek bir etnik kimlik ve dini hassasiyeti esas olarak izlediği tekçi politikalar nedeni ile **bu anlaşmaya şerh düşünüyorum.**

Hişyar Özsoy

Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOOR-
DİNASYON AJANSININ ÖZBEKİSTAN
CUMHURİYETİ’NDEKİ FAALİYETİ
HAKKINDA ANLAŞMANIN NOTALARLA
BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti’ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma”nın “Notalar”la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOOR-
DİNASYON AJANSININ ÖZBEKİSTAN
CUMHURİYETİ’NDEKİ FAALİYETİ
HAKKINDA ANLAŞMANIN NOTALARLA
BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSININ
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ'NDEKİ FAALİYETİ HAKKINDA ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra taraflar olarak anılacaktır),

Mevcut dostluk ve işbirliği bağlarını geliştirme ortak arzusuyla,

Eşitlik ve karşılıklı çıkar ilkeleri temelinde, tarafların ekonomik ve finansal-teknik işbirliğinin geliştirilmesi ortak arzusunu eşitlik ve karşılıklı çıkar ilkeleri temelinde göz önünde bulundurarak,

Belirtilen alanlarda işbirliğinin elverişli koşulların geliştirilmesi niyetiyle,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

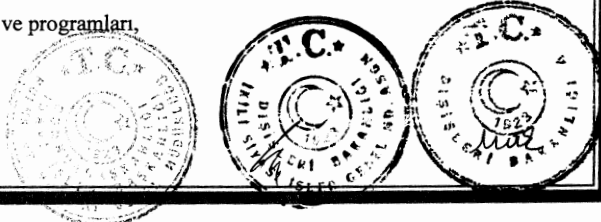
Madde 1

İşbu anlaşmanın amacı Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Program Koordinasyon Ofisi'nin (bundan sonra TİKA Ofisi olarak anılacaktır) bu anlaşmada belirtilen proje ve programların uygulanmasına yönelik olarak yürüteceği faaliyetlere dair usul ve şartları belirlemektir.

Madde 2

2.1 Taraflar aşağıda belirtilen alanlarda sosyal ve ekonomik kalkınmayı hedefleyen proje ve programların uygulanmasında Özbekistan Cumhuriyeti'nin öncelik ve ihtiyaçları doğrultusunda etkileşim içinde olacaktır;

- çevrenin korunması
- su, arıtma, ormancılık ve jeoloji,
- tarım, tarımsal endüstri, gıda sanayi,
- sağlık hizmetleri,
- kültür ve turizm, tarihi anıtların restorasyonu,
- altyapının geliştirilmesi,
- kırsal ve kentsel alanların kalkınmasına dair programlar,
- küçük ve orta ölçekli girişimlerin geliştirilmesi,
- enerji
- kamusal ve özel idari yapıların desteklenmesi ve güçlendirilmesi,
- ekonomik kalkınma proje ve programları,
- eğitim ve bilim
- makroekonomi yönetimi
- ulaşım

-yoksulluğun azaltılması

-insani yardım

-Diğer ortak ilgi alanları

2.2 Kalkınma için işbirliği; teknik yardım, ekipman ve malzeme, eğitim ve danışmanlık hizmetleri ve proje ile kalkınma programları için gerekli bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanması biçiminde yürütülebilir.

2.3 Büyük proje ve programları farklı düzenlemeler temelinde yürütülebilir.

Madde 3

3.1 Taraflar, TİKA Ofisinin tüzel kişiliğini ve Özbekistan Cumhuriyeti Yasalarına ve işbu anlaşmaya uygun olarak faaliyet yürütmesini ve özellikle; anlaşmaya uygun bir şekilde faaliyette bulunmasını tanır;

- a) Özbekistan Cumhuriyetinde faaliyet gösterilmesi için gerekli olan aynı ve şahsi hak ve yükümlülüklerle sahip olmak ve kullanmak
- b) Anlaşma ve sözleşmeleri müzakere etmek ve imzalamak
- c) Banka hesabı açmak ve sürdürmek
- d) Tüm Özbek mahkemelerine Davacı ya da davalı olarak katılabilmek ya da Özbekistan Cumhuriyeti makamlarına başvuruda bulabilmek

3.2 Ofis Koordinatörü ve yeterli sayıdaki yabancı çalışanı TİKA temsilcisi olarak TİKA merkezi tarafından atanır.

Madde 4

4.1 TİKA Ofisi Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatına uyumlu bir şekilde yabancı bir ülkenin ekonomik ve teknik işbirliği kuruluşu olarak Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına akredite olacaktır.

4.2 TİKA Ofisinin yöneticisi ve yabancı uyruklu çalışanları yabancı bir ülkenin ekonomik ve teknik işbirliği sağlayan kuruluşunun yöneticisi ve çalışanları olarak Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına akredite olacaktır.

4.3 Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti belirtilen kolaylık, öncelik ve dokunulmazlıkları TİKA Ofisine sağlar:

- TİKA faaliyetleri için gerekli ekipman ve malzemelerin gümrük vergisi ve diğer ithalat vergilerinden muafiyet;
- TİKA Ofisi'nin gerektirdiği araçların 'geçici ithal' gümrük rejimi adı altında düzenli gümrük vergilerinden muafiyet;
- Temsil ofisinin yabancı çalışanlarının maaş ve ikramiye ödemeleriyle ilgili vergi ve diğer zorunlu masraflardan muafiyet

4.4 Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti, Özbekistan Cumhuriyeti topraklarında TİKA Ofisinin yabancı çalışanlarının ve ailelerinin giriş ve çıkışı, ikametgâhı ve kayıt / akreditasyonuna yardımcı olur.

4.5 Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti TİKA Ofisinin yabancı çalışanlarına, üyelerine ve ailelerine belirtilen hususları sağlar:

-kişisel kullanım amacıyla ithal edilen mallarda gümrük vergisi ve diğer vergilerin ödenmesinden muafiyet;

-Temsilci Ofiste çalışan her yabancı çalışanın kendi ihtiyacı için geçici ithalat" gümrük rejimi kapsamında ithal edilen bir araç için dönemsel gümrük vergisinin ödemesinden muafiyet;

-Bireylerin resmi görevlerini yerine getirmeleriyle ilgili olarak ödenen ikramiye ve ücretler için gelir vergisinden muafiyet.

4.6 Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki faaliyetlerinin bir parçası olarak, TİKA temsilci Ofisi, Özbekistan Cumhuriyeti vatandaşı olan veya Özbekistan Cumhuriyeti'nde ikamet eden çalışanları Özbekistan Cumhuriyeti'nin iş hukuku ile sosyal güvenlik ve sağlık sigortasına ilişkin kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak istihdam edebilir.

Madde 5

5.1 TİKA Ofisi ve çalışanları, Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatına/kanunlarına uymayı ve devletin içişlerine karışmamayı taahhüt eder.

5.2 Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatının / kanunlarının ihlal edilmesi durumunda, Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatına ve uluslararası hukuk normlarına uygun olarak gerekli önlemleri alma hakkına sahiptir.

5.3 Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatının ihlal edilmesi halinde Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatı ve uluslararası yasal normlara uygun düşen önlemleri almak hakkına sahiptir.

Madde 6

İşbu Anlaşmanın 2. maddesi hükümlerinin uygulanması için Özbekistan Cumhuriyeti Hükümetinin talepleri TİKA Ofisi aracılığıyla ilgili Türk makamlarına iletilir.

TİKA Ofisi; projelerin ve programların uygulanması ve takibi ile ilgili olarak Özbek ve Türk makamları arasındaki temasları da güvence altına alır ve proje ve programların uygulanması için gizli olmayan ve gerekli bilgileri sağlaması için Özbek makamlarından bilgi talep etme hakkına sahiptir.

Taraflar, proje ve programların kopyalanması ve örtüşmesini önlemek için, etkili işbirliği koordinasyonunun sağlanması amacıyla gerekli önlemleri alır.

Özbekistan Cumhuriyeti hükümeti, Özbekistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatına uygun olarak, projelerin ve programların farklı evrelerinin etkili bir şekilde uygulanması için gerekli ruhsatların ve izinlerin verilmesine yardımcı olacaktır.

Madde 7

Bu anlaşmanın hükümlerinin yorumlanması ve uygulanmasında ortaya çıkan tüm uyuşmazlıklar, taraflarca yapılacak görüşmeler ve istişareler yoluyla çözülecektir.

Madde 8

Tarafların mutabık kalarak bu anlaşmayı değiştirilebilir ve anlaşmanın ayrılmaz parçası olan ayrı protokollerle bu anlaşma desteklenebilir. Anlaşma dokuzuncu maddede öngörülen şekilde yürürlüğe girer.

Madde 9

9.1 Bu Anlaşma, bahse konu anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için gerekli olan iç prosedürlerin taraflarca yerine getirildiğine dair yazılı bildirimin diplomatik kanallar aracılığı ile iletilmesini takip eden 30 gün içerisinde yürürlüğe girer.

9.2 Bu Anlaşma belirsiz süreliğine imzalanmış olup taraflardan biri anlaşmayı sona erdirmeye iradesini diğer tarafa yazılı olarak altı ay önceden bildirmedikçe yürürlükte kalmaya devam eder.

9.3 Anlaşmanın fesih edilmesi, hâlihazırda yürütülen ya da tamamlanmış olan faaliyetleri etkilemez.

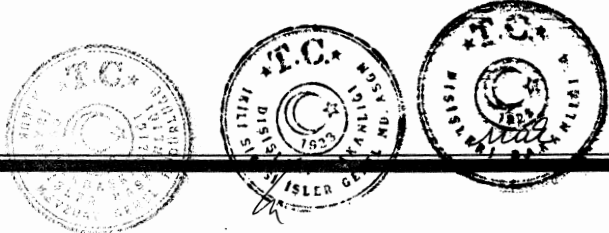
Bütün metinler eşit oranda geçerli Türkçe, Özbekçe ve İngilizce olarak ve Ankara şehrinde 25 Ekim 2017 tarihinde imzalanmıştır. İşbu Anlaşma hükümlerinin yorumlanmasında uyuşmazlık bulunması halinde İngilizce metin tercih edilecektir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Hakan ÇAVUŞOĞLU
Başbakan Yardımcısı

**ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Abdulaziz KAMILOV
Dışişleri Bakanı

2020/89396629/30990008 - ÇOK ACELE

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin 30 Mayıs 2019 tarih ve Taşkent BE/23479754 sayılı Nota'sı ile Bakanlığın 19 Haziran 2019 tarih ve 17/25744 sayılı Nota'sına atıfla aşağıdaki konuları bildirmekten onur duyar.

25 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da imzalan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma"sının 3. maddesinin 1. fıkrasının, 5. maddesinin 2. fıkrasını ve 8. maddesinin yeni Türkçe yazımı, ilgi Nota'larına istinaden ekte sunulmuştur.

Büyükelçilik, sözkonusu Anlaşma'nın Türkiye tarafında başlatılan onay sürecinin tamamlanmasını teminen, yukarıda mezkur Taşkent BE/23479754 sayılı Nota'nın alındığına ve Nota'da mezkur değişikliklerin kabul edildiğine dair Özbekistan tarafının yazılı bildiriminin iletilmesinde Saygıdeğer Bakanlığın yardım ve aracılığını saygıyla rica eder.

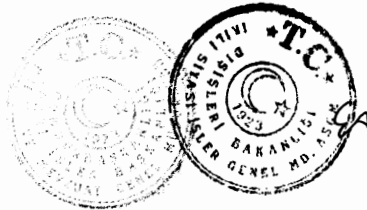
Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesileyle Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına yüksek saygılarını yineler.

Taşkent, 5 Şubat 2020

Ek: 1

Özbekistan Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanlığı
Taşkent

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma hükümleri gözden geçirilerek aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir;

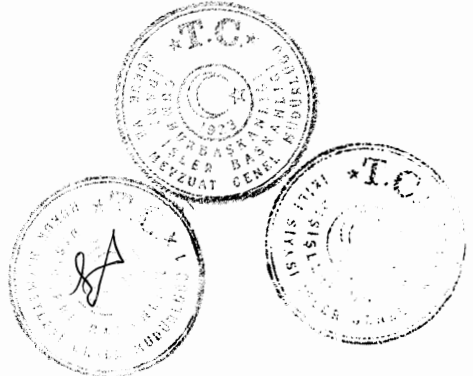
"3.1 Taraflar, TİKA Ofisinin tüzel bir kişilik olduğunu ve Özbekistan Cumhuriyeti yasalarına uygun olarak faaliyetlerini yürütebileceğini, işbu Sözleşmeyi ifa edebileceğini ve özellikle aşağıdaki hakları haiz olduğunu kabul eder:

- a) Özbekistan Cumhuriyetinde faaliyet gösterilmesi için gerekli olan ayni ve şahsi hak ve yükümlülöklere sahip olmak ve kullanmak
- b) Anlaşma ve sözleşmeleri müzakere etmek ve imzalamak
- c) Banka hesabı açmak ve sürdürmek
- d) Tüm Özbek mahkemelerine Davacı ya da davalı olarak katılabilmek ya da Özbekistan Cumhuriyeti makamlarına başvuruda bulunabilmek

5.2 TİKA Ofisinin faaliyetlerinin ihlallere neden olması halinde Özbekistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı gerekli evrakları ve bilgileri talep etme söz konusu ihlallerin ortadan kaldırılması için bildirimlerde bulunma haklarını haizdir.

Madde 8

Tarafların karşılıklı mutabakatı ile işbu Sözleşme, işbu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını teşkil edecek ve Sözleşmenin 9. maddesi uyarınca yürürlöğe girecek ayrı protokoller ile tadil edilebilir ve ekler alabilir."

**ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**

Sayı: 07/13253

Özbekistan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Taşkent Büyükelçiliğine saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin 5 Şubat 2020 tarihli ve 2020/89396629/30990008 sayılı notasına atfen aşağıdaki hususları bildirmekten onur duyar.

Türk tarafının, 25 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan’daki Faaliyetine İlişkin Anlaşma’nın Türkçe metninde düzeltmelerin yapılmasına dair teklifi incelenmiştir.

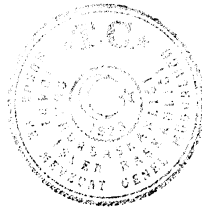
Bahse konu Anlaşmada, Anlaşmanın her biri eşit olmak kaydıyla Özbekçe Türkçe ve İngilizce olarak iki nüshada imzalanması, Anlaşmanın yorumlanmasında metinler arasında uyumsuzluğun meydana gelmesi halinde İngilizce metnin esas alınacağı hükmedilmiştir.

Özbek tarafı, bu hüküm çerçevesinde İngilizce metnin belirleyici olmasından hareketle, ve 1969 yılda imzalanan Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi’nin 79.maddesi 1.bölüm “b” fıkrasına göre, Türkçe metnin 3.madde 3.1 fıkrası; 5.madde 5.2.fıkrası ve 8.maddelerinin İngilizce metne göre yeniden tercüme edilerek, düzeltilmesine itirazının olmadığını bildirmektedir.

Bu vesileyle Dışışleri Bakanlığı Büyükelçiliğe saygılarını tekrar sunar.

Taşkent, 13 Mart 2020

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine
Taşkent

TBMM Basımevi - 2023